

Vad tycker man om...	LIBERALISMEN	KONSERVATISMEN	SOCIALISMEN
Franska revolutionen?	Bra. Förändring krävs för ökat inflytande och för friheter.	Dåligt. Det är illa om samhället förändras för snabbt och genomgripande.	Positivt, men det kapitalistiska samhället är inte slutmålet. Det kapitalistiska samhället måste störtas för mer rättvisa och välfärd.
Vem?	Den nya medelklassen: småborgare, affärsmän, tjänstemän, akademiker.	Högadel/överklass.	Arbetarklassen.
Företrädare?	Thomas Hobbes (1588-1679) John Locke (1632-1704) Adam Smith (1723-90)	Edmund Burke (1729-1797) Friedrich Hegel (1770-1831) René de Chateaubriand (1768-1848)	Karl Marx (1818-83) Friedrich Engels (1820-95)
Skrift?	<i>Nationernas valstånd</i> . Av Adam Smith 1776.	<i>Tänkar om revolutionen i Frankrike</i> .	<i>Kommunistiska manifestet</i> (1848).
Individen?	Människorna borde värderas som individer, med lika rättigheter och skyldigheter. Har en förmåga att utvecklas.	Individen måste värna om traditioner och se till att det nya smälter in i det gamla. Det är naturligt med skillnader mellan olika grupper och personer vad gäller inkomst och förmögenhet.	Frihet måste bygga på jämlikhet: Avskaffandet av privategendom. Alla medborgare äger allt tillsammans.
Staten?	Ska varken hindra individen eller gynna den ena framför den andra. För att undvika maktmissbruk krävs yttrande- och tryckfrihet! Staten är ett nödvändigt on!	Utan en stat (regler, lagar) blir det rörigt och fritt fram för våld och kriminalitet, dvs. anarki. Militär och polis behövs som skydd mot inre och yttre fiender. Under statens beskydd blir vi alla en del i något mycket större och förnuftigare. Ensamma är vi däremot inte mycket värda.	Staten är ett redskap för att den härskande klassen ska kunna förtrycka andra klasser. Även arbetarklassen använder staten för att uppnå sina mål när man tagit makten efter revolutionen. Eftersom socialism innebär att klasserna successivt kommer att försvinna dör även staten ut.
Handel?	För frihandel: Den som erbjuder billigaste och bästa varorna säljer bäst. Tillverkningen styrs dit produktionsvillkoren är bäst.	Fri konkurrens leder till egoism. Alla individer ska ses som en stor familj med givna platser, rättigheter och skyldigheter.	

Yttrande- och tryckfrihet?	En öppen debatt är medborgarnas skydd mot överhetens maktmissbruk.	Måste avvisas eftersom den fria debatten kunde leda till att samhällsordningen rubbades.	Är bara för den nya borgerliga överklassen.
Inkomstskillnader?	Survival of the fittest! Statens enda uppgift är att se till att samhällsutvecklingen inte stannar av. Fattigdom är naturligt för att utvecklingen ska gå vidare. = Laissez-faire-liberalism.	Skulle skillnaden mellan fattig och rik bli för stor finns risk för konflikter, som kan hota ordningen. Konservativa är därför för olika insatser för de som har det sämst ställt. Överklassen ska, med statens hjälp, skulle beskydda och leda de svaga. De högre klasserna hade rätt att njuta av sin lyx, medan de fattiga skulle acceptera sin situation.	Mervärdet är skillnaden på värdet mellan de varor som produceras av arbetarna och den lön de får. Detta är en ekonomisk utsugning. Därför bör man i ett socialistiskt samhälle ha planekonomi = statliga myndigheter (inte företag) bestämmer vad som ska produceras, hur mycket, till vilka priser och vilken lön som ska ges.
Ekonomi?	Enligt Adam Smith: Ekonomin ska utvecklas enligt sina egna lagar: Marknaden får vara ifred från statlig inblandning (=Den osynliga handen). Protektionism hindrar utvecklingen och håller kvar människor i fattigdom. Skråverksamhet inom städerna hindrar fri konkurrens. Därför ska var och en ha rätt att ägna sig åt det yrke som lönar sig bäst!	Företagen ska utvecklas fritt på marknaden utan inblandning från staten, både mellan individer och företag. Man accepterar fri konkurrens eftersom det utvecklar samhället	Marknadsekonomin, till skillnad från planekonomin är kortsiktig. Den leder i sin tur till konjunktion som styr den ekonomiska utvecklingen.
Människosyn?	Risk för konflikter: Den enes lycka kan vara den andres olycka.	Försiktig och rädd. Har dessutom en negativ/pessimistisk syn på den enskilde individens förmåga och möjligheter. Den vanliga människan framställs ofta som svag och oförnuftig, vilket gör att hon behöver hjälp och vägledning.	Människan är en kollektiv varelse, att vi utvecklas tillsammans med andra. Det är kollektivet – gruppen – som har bäst förutsättningar att lösa ekonomiska och politiska problem. Orättvisor i samhället kan endast vinnas om det privata ägandet och egendom avskaffas.